

LNIA LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

HAET.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR HAUSNER

CENA PRENUMERATY:
we Lwowie miesięcznie zł 4.20
z dostawą do domu... „ 4.50
na prowincji... „ 4.50
za granicą... „ 6.50

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

20 groszy

Redakcja i Dyrekcja:
Lwów, Sykstuska 21.

Telef. w dzień Nr. 24 — od godn.
10 wieczór drukarnia 496.

Adm. Istracja: Lwów, Szajnochy 2
Telefon: 19-87.

Komunikat IV.

Wobec szybkiego wyczerpania dozwolonej przez Władzę do wysprzedaży ilości obuwia w czasie od 20. VII. do 20. VIII. br. zawiadamiam niniejszem, że przeznaczone do tejże wysprzedaży obuwie będzie wyłącznie wprost konsumentom sprzedawane.

I. SCHLEIER, główny skład obuwia we Lwowie, ul. Legionów 35, telf. 10-07.

Genewa miejscem konferencji polsko-litew.

Propozycja rządu polskiego.

„Coraz mężniej sobie poczynają”.

Prace Bebe nad zmianą konstytucji. — Zamiast premiera - kanclerz. Zamiast Prezydenta Państwa - Naczelnik i t. d.

WARSZAWA, 1. 8. (AW.) W związku ze zbliżającą się sesją jesienną wzmaga się na terenie ugrupowań parlamentarnych B. B. W. R. praca nad zmianą konstytucji. Prócz projektu konstytucji, opracowanego przez grono, posłów konserwatywnych na terenie B. B., dowiadujemy się, że elementy demokratyczne zgrupowane w Związku Pracy Miast i Wsi intensywnie pracują nad projektem konstytucji. Za podstawę tego projektu służy ustawa wypracowana przez prezesa Bukowieckiego. Projekt ten przewiduje

wybor Prezydenta drogą plebiscytu oraz

zmiianę nazwy „Prezydent“ na „Naczelnik Państwa”.

Projekt przewiduje dalej stworzenie instytucji Kanclerza Państwa zamiast prezesa Rady Ministrów,

któryby zastępował Prezydenta nie jak dotychczas marszałek Sejmu,

Kwestją sporną pozostałaby jedno- czy dwuizbowość.

Litwini prowokują Polskę?

ODEZWY NAWOŁUJĄCE DO OBALENIA WALDEMARASA.

WILNO, 1. 8. (AW.) Na pograniczu polsko-litewskim znaleziono w znacznej liczbie odezw w języku polskim i litewskim, nawołujące do walki orężnej z rządem Waldemarasa oraz do zaburzeń. Odezwy te zostały podpisane przez anonimową organizację. Według „Dziennika Wileńskiego“ zachodzi poważne przypuszczenie, że rozrzucone odezwy mają na celu stworzenie podstaw do wystąpienia Waldemarasa na terenie Ligi Narodów z zarzutami wobec Polski, iż stara się wywołać na Litwie zamieszki.

Sprawa ograniczenia zbrojeń morskich.

WIEN, 1. 8. (AW.) Jak donoszą z Waszyngtonu, sądzą tam powszechnie, że konferencja rozbrojeniowa Ligi Narodów, która odbędzie się w jesieni w obecności reprezentantów Stanów Zjednoczonych, poczyni znaczne postępy w sprawie rozbrojenia na morzu.

PARYŻ 1. 8. (AW.) Pierma francuskie dają wyraz obawy, że przy zawarciu paktu ograniczenia zbrojeń morskich między Francją a Anglią. Francja poczyniła zbyt wielkie ustępstwa na rzecz Anglii.

Zwłoka w sprawie podwyżki płac w górnictwie.

WARSZAWA, 1. 8. (AW.). Wczoraj odbyło się w Katowicach posiedzenie komisji pojednawczej w sprawie podwyżki płac w górnictwie. Ponieważ w komisji nie było większości dla wydania orzeczeń zostanie więc powołana z ramienia Rządu specjalna komisja rozjemcza, która w najbliższych dniach ma sprawę tę rozpatrzyć.

„Triumfalny powrót“ Beli Kuhna do Moskwy.

MOSKWA, 1. 8. (AW.). Dziś przybył do Moskwy pociągiem leningradzkim Bela Kuhn. Byłemu dyktatorowi Węgier zgótowane zostało entuzjastyczne przyjęcie, w którym wzięły udział organizacje partyjne, zawodowe i wojskowe.

Skupczyna potępia zamach na posłów chorwackich.

BELGRAD, 1. 8. (AW.). Dziś odbyło się po raz pierwszy od czasu zamachu posiedzenie w Skupczynie. Prezydent Izby Pericz potępił w ostrych słowach w imieniu całej Skupczyny zamach. Pericz wyraził też życzenie, aby 3 rannych chorwackich posłów

mogło rychło powrócić do pracy. Bezpośrednio po przemówieniu zamknięto posiedzenie. Następne posiedzenie odbędzie się jutro.

Opozycja była zastąpiona tylko przez posłów frakcji niemieckiej.

Chorwacja jednak dąży do oderwania się od Jugosławii.

WIEN, 1. 8. (Pat.). Z Białogrodu donoszą, że dziś o godz. 11 przed południem odbyło się tajne posiedzenie partii demokratycznej. Powszechnie przypuszczają, że posłowie Chorwacy powezmą uchwałę w sprawie oderwania Chorwacji od Jugo-

slawji. Jedynie unja personalna miałaby łączyć oba kraje. „Zagrebske Novosti“ twierdzą, że Chorwacja doszła do przekonania, że stosunki między Zagrzebiem a Białogrodem muszą być uregulowane w drodze rewizji konstytucji.

Krzyk nacjonalistów niemieckich z powodu zajścia w Zweibrücken.

W okupowanym przez Francję mieście niemieckim Zweibrücken, trzech młodzi nacjonalści niemieccy zerwali z gmachu francuskiego kasyna wojskowego sztandar francuski i w oczach przechodniów podeptali i podarli. Po dokonaniu tego „bohaterskiego” czynu, obawiając się odpowiedzialności przed francuskimi władzami okupacyjnymi, zbiegli do Niemiec. Policja francuska ustaliła jednak nazwiska zbiegów i okupacyjny francuski sąd wojenny skazał ich w zaoczności na 5 lat ciężkich robót.

Cała sprawa byłaby z pewnością utonąła w niepamięci, gdyby nie rozpetana przez nią fala szowinizmu narodowego u obu zainteresowanych stron. Francuski sąd wojenny posunął się ębowiem tak daleko, — że nie zadawalając się skazaniem sprawców zajścia, zwrócił się do władz niemieckich z żądaniem *wydania skazanych*. Żądanie to było dla Niemiec nie do przyjęcia. Chcąc jednak doprowadzić do szybkiego zlikwidowania zatańgu, Niemcy zaproponowały Francji inne wyjście, oświadczając, że *winni zostaną postawieni przed sądem niemieckim*.

W tym momencie wystąpiła na widownię nowa intryga nacjonalistyczna. Mianowicie niemiecka prasa prawicowa rozpoczęła historyczny *atak na rząd tow. Müllera* wmawiając w opinję publiczną, że rząd, którego kanclerzem jest socjalista, zgodził się na wydanie Francji trzech niemieckich „bo-

haterów” narodowych itd... Prasa nacjonalistyczna popełniła tutaj świadomie kłamstwo — gdyż rząd tow. Müllera odrzucił żądanie francuskiego sądu wojennego, przyrzekając jedynie postawienie rozwydrzonych młodzieńców przed sądem niemieckim.

Rzecz nie jest do chwili obecnej załatwiona. Drobne w rzeczy samej zajście rozdmuchano do rozmiarów międzynarodowej afery politycznej.

W związku z powyższą sprawą, redakcja berlińskiego „Vorwärtsu” otrzymała list anonimowy, którego autor, mieniący się prawdziwym Niemcem, grozi zamordowaniem jednego z ministrów socjalno-demokratycznych w obecnym gabinecie, jeżeli rząd Rzeszy wyda ściganych przez francuskie sądy okupacyjne obywateli Palatynatu. — „My Niemcy — oświadcza autor anonimu — nie znamy w tej sprawie żartów. Francja do konana całkiem innych haniebnych czynów. Jeżeli nawet prasa przemleza lub stara się upiększyć całą aferę, to rząd obecny mimo to zostanie obalony, a minister zamordowany. — Jest / również pewne, że największy i najbardziej zniechęcony oszust tego stulecia, jakim jest prezydent banku Rzeszy dr. Schacht, zostanie w odpowiedniej chwili wraz ze swą rodziną zamordowany”.

Oto, do czego dochodzi szal nacjonalistyczny.

— ::—

dłaczego jako pierwszy pozwolił się uratować,

oświadczył, że stało się to na wyraźne życzenie całej grupy i z koniecznych względów (?!). Mussolini nie wydał rozkazu zachowania milczenia lecz wyraził tylko życzenie, aby Nobile i jego ludzie o ile możności wstrzymali się od udzielania wszelkich zbytecznych wyjaśnień (!).

Podczas czterogodzinnej jazdy koleją, spędzonej na rozmowach z Nobilem, korespondent wyrobił sobie sąd o osobistym stosunku generała do towarzyszy:

— Jestem świadomy tego, co mówię, stwierdzając na podstawie swych spostrzeżeń, że

stosunki między Nobilem a załogą są nadzwyczaj zimne —

pisze w swej korespondencji dziennikarz. — Cecioni z swą obandażowaną nogą przechodził, kulejąc, koło przedziału Nobilego, nie racząc nawet spojrzeć na niego ani też nie składając mu ukłonu. Oprócz niego koło przedziału nie ukazał się ani jeden człowiek z załogi. Bezwałpienia musza wśród załogi Nobilego istnieć ostre nieporozumienia, co ujawniło się m. i. w tem, że Nobile nie chciał się wspólnie fotografować z załogą ale zgodził się tylko na odfotografowanie swojej osoby.

Delegacja polska na kongres Unji międzyparlamentarnej.

WARSZAWA, 1. 8. (AW.). Dnia 22-go sierpnia wyjeżdża na kongres Unji Międzyparlamentarnej do Berlina delegacja Izb ustawodawczych polskich, której przewodniczyć będzie jako prezes prof. Bronisław Dęmbiński. W wycieczce biorą udział prezes komisji sejmowej dla spraw zagr. Janusz Radziwiłł, posełowie z B. B. W. R. Koc, Byrka oraz Kosydarski, posłanka Kosmowska, poseł Galiński, wicemarszałek Senatu, poseł Ciołkosz (PPS), Dąbski (Str. Chłopskie), Jan Dębski (Piast), Trampeczyński i Wiśniarski (Klub Narodowy), Reich (Kl. Żyd.), Nauman (Kl. niem.), Lewicki (Kl. Ukr.), oraz w charakterze sekretarza delegacji Stanisław Czosnowski.

Oprócz oficjalnej delegacji wybiera się do Berlina kilkudziesięciu posłów i senatorów. W dniach najbliższych zbierze się w gmachu sejmowym delegacja dla omówienia prac polskich na kongresie.

Nobile udziela wywiadu.

Oczywiście broni się przed zarzutami.

Korespondentowi dziennika „Acht Uhr Abendblatt” udało się uzyskać w pociągu wywiad u gen. Nobilego w czasie jego przejazdu przez Niemcy. Pierwszem pytaniem Nobilego było:

— Jaki jest nastrój w Niemczech odnośnie do mnie?

Następnie na jednej stacji kazał kupić kilka gazet niemieckich i poprosił korespondenta, by mu przetłumaczył ustępy, odnoszące się do niego, dodając:

— Ale proszę czytać wszystko bez oszczerdzenia mnie, proszę niczego nie przemlezać.

Dowiedziawszy się o niepoehlebnym a słusznym osądzie swej wyprawy, Nobile podniósł, że przeważna część informacji o jego ekspedycji nie odpowiada stanowi faktycznemu, przyczem położył nacisk na to, że kapitan okrętu „Citta di Milano” rozpuścił po prasie europejskiej fałszywe wiadomości.

Na pytanie,

ZOSZCZENKO.

Pomylił się nieboraczek.

Dzisiaj jaki dzień mamy? Środę, zdaje się. No tak, środę. A to było w poniedziałek. W poniedziałek ludziska u nas o mało nie pozdychali ze śmiechu. Śmieszny się kawał wydarzył. Pomylił się jeden tam.

Co tu gadać, ludzie w naszej fabryce są wszyscy piśmienni. Obudzisz, kogo dusza zapragnie, wśród nocyt i każesz mu własne nazwisko napisać — jak nie, napisze!

Bo nasza komisja do likwidacji analfabetyzmu to zuchy chłopcy. W trzy miesiące zlikwidowali wszystko. Naturalnie, zostali niektórzy niezdolni. Przekreślali swoje nazwisko. Gusiew, na ten przykład, też przekreślał. Raz „s” nie tam napisze, to zakreśla w złem miejscu kropnie, to o literze „g” zapomni. Ale inni dawali sobie radę.

I przy takim poziomie ogólnym, patrzcie państwo, taki wypadek cudaczny.

A najważniejsze, że kasjer Jeremij Mironowicz zauważył przypadkowo. W sobotę, dajmy na to, wypłata, a w poniedziałek kasjer listy sprawdza, — czy wszystko w porządku aby. Puka ci na liczydłach i nagle widzi na liście krzyżyk. Wokoło podpisu, a tu w pozycji — krzyżyk.

„Jakim cudem krzyżyk”? — myśli kasjer. — Dlaczego krzyżyk?

Z jakiej racji krzyżyk, kiedy analfabetyzm zlikwidowany na perłowo i podpisować potrafią wszyscy.

Popatrzył kasjer, widzi — krzyżyk stoi podle nazwiska „Chlebnikow”.

Kasjer do buchaltera — o krzyżyk niby. Buchalter do sekretarza. Sekretarz dalej.

A na warsztatach gadają ludziska: to ci komisja. W tyli niby czas analfabetyzmu zlikwidować nie potrafiła.

„Predzawkom”*) pędzi do kasy. Każę sobie listę płacy pokazać. Komisja do analfabetyzmu też koło kasy się pęta. Patrzają: I masz — krzyżyk podle nazwiska „Chlebnikow”.

— Który to Chlebnikow? — pytają. Czemu Chlebnikow nie jest zlikwidowany? Czemu wszyscy piśmienni są i oświeceni, a jeden jedyny Chlebnikow ginie w ciemności i otchłani? Jakże to może być? Od czego była komisja i o czem myślała — głową, czy...

A komisja stoi i ramionami wzrusza.

Zawołano Chlebnikowa. A to lokarz wykwalifikowany. Idzie niechętnie.

*) „Predzawkom” — przewodniczący komisji zarządzającej (przyp. tłum.).

Pytają go:

— Piśmienny?

— Piśmienny — powiada.

— Umiesz — pytają — imię i nazwisko podpisać?

— Potrafię — powiada. — Trzy, powiada, miesiące likwidowali.

„Predzawkom” ręce rozkłada. Komisja ramionami wzrusza. A kasjer listę podaje.

Ano, pokazali listę Chlebnikowowi. Pytają:

— Kto tu się krzyżykiem podpisał?

Patrzy Chlebnikow, mało mu ślepie nie wyskoczą.

— Tak — powiada — mój charakter pisma. Ja krzyżyk pisałem.

Pijany był wtedy jak bela. Nie dał rady napisaniu nazwiska.

Jak się zaczęła ludziska śmiać.

Komisji wieszają wszyscy — nie wyspała się niby. Chlebnikowowi rękę ściskają.

— Ciężar — powiadają — z głowy nam zleciał. A myśmy myśleli, że ty, Chlebnikow, dotychczas jak ślepy po otchłani i ciemnościach się błądasz...

A przy drugiej dwutygodniówce, mimo, że piśmienny, Chlebnikow znowu po pijanemu krzyżykiem się podpisał, nikt się już temu nie dziwił. Przyzwyczaili się ludziska. I wiedzieli teraz, że człowiek piśmienny.

— ::—

Z życia organizacyjnego Związków zawod.

ZW. ZAW. DOZORCÓW DOMOWYCH.

Wyjazd delegacji zagranicę. W ubiegłym tygodniu wyjechała delegacja warszawskiego Związku zaw. dozorców domowych i służby domowej do Berlina, celem zbadania warunków pracy zawodowej i organizacyjnej Związków zagranicznych. Jako delegaci wyjechali tow.: Edward Dąbrowski, Józef Pofit i Amalja Lipnerówna.

W Berlinie odbędzie się konferencja delegatów polskich, niemieckich, czeskich i austriackich w sprawach ogólnozawodowych. Oprócz tego delegacja zaznajomi się z najnowszymi urządzeniami oczyszczania miast.

Warszawski Zarząd Główny Związku Zaw. dozorców domowych i służby domowej, dzięki zrozumieniu członków i wielkiej ich ofiarności *buduje własny dom związkowy*, który stanie się ogniskiem pracy organizacyjnej Związku. Tak więc, najbardziej lekceważeni pracownicy wkrótce znajdą się pod własnym dachem związkowym — dzięki jedynie zrozumieniu konieczności należenia do organizacji zawodowej.

PRZEMYSŁ DRUKARSKI

Kalectwo żołnierza, pracującego w mieście robotnika cywilnego. W 159 numerze „Dziennika Ludowego” zamieściliśmy osobny artykuł p. t.: „Do czego służą warsztaty wojskowe”. W artykule tym, wystąpił autor przeciwko używaniu żołnierzy w różnych warsztatach, domagając się odesłania żołnierzy do ich kompanij czy pułków, a przyjęcia do pracy w warsztatach wojskowych robotników cywilnych, których znaczna ilość znajduje się bez pracy.

Dzisiaj możemy podać, iż w drukarni DOK. Lwów pracują oprócz żołnierzy-drukarzy, również siły pomocnicze, przydzielone z pułków w miejsce robotników cywilnych.

Jeden z przydzielonych do tej pracy rekrutów, niemający pojęcia o niebezpieczeństwie, czyhającym na każdego nieobeznane-

go z pracą około maszyn drukarskich, padł ofiarą „samowystarczalności” wojskowej.

Oto wyjmując formę z maszyny, młody żołnierz, nie mający dość siły — opuścił formę na własne nogi tak nieszczęśliwie, iż ciężar żelaza i ołowiu

potamał mu obie nogi.

Po udzieleniu mu pierwszej pomocy odwiozło go wojskowe pogotowie ratunkowe do szpitala garnizonowego, gdzie po kilku dniach amputowano mu obie nogi!

Tak więc, dzięki zaleconej „samowystarczalności” — żołnierz-rekrut stracił obie nogi i jeżeli opuści mury szpitalne — opuści je jako inwalida!

PRZEMYSŁ ROLNY.

Strejk w dobrach cukrowni Leśnierz.

W ubiegłym tygodniu zastrejkowało 150 robotników rolnych w dobrach Tow. cukrowni Leśnierz, w folwarku w Cedrowiczach, pod Łodzią. Strejkujący domagają się podwyżki płac dziennych od 1.80 do 2.40 zł. Robotnicy są członkami Związku Zawodowego robotników rolnych, za którego pośrednictwem podjął się tamtejszy Inspektor Pracy interwenjować w Zarządzie Tow. cukrow. Leśnierz.

PRZEMYSŁ TKACKI.

O podwyżkę płac w fabryce pończoch.

W Łodzi rozpoczęła się w ubiegłym tygodniu akcja robotników, zajętych w fabrykach pończosznich i wyrobów fantazyjnych. Na konferencji z robotnikami przedsiębiorcy proponowali robotnikom pracującym przy wyrobie pończoch 6 proc. podwyżkę płac, odmawiając innym wogóle podwyżki zarobku. Po konferencji odbyło się ogólne zebranie wszystkich robotników, na którym uchwalono domagać się 15 proc. podwyżki płac dla wszystkich robotników. Robotnicy, oparci o Związek Zawodowy, oczekują cierpliwie wyniku dalszych pertraktacyj.

—o—

Strejk -- jako „antyspołeczne wystąpienie”.

W związku ze strejkami farmaceutów w aptekach Kasy Chorych w Łodzi — rozpisali się różnego rodzaju pisma i pisemka — krusząc kopię w obronie „pokrzywdzonych farmaceutów przez socjalistyczny Zarząd Kasy Chorych w Łodzi”.

Z okazji tego strejku użyli sobie organy „narodowe” i „chadeckie”, „enperowskie” i „apoli tyczne”, wylewając pełne kubły brudu na klasę pracującą, która dość często zmuszona uciekać się do ostatecznej swojej broni — strejku — walczy tylko o poprawę bytu swoich rodzin.

Przewodniczący Zarządu Związku Kas Chorych w Polsce, tow. poseł Zygmunt Zuławski, pragnąc bezstronnie przedstawić powody strejku farmaceutów w aptekach Kasy Chorych w Łodzi — rozesłał do dzienników pismo, w którym szczegółowo podał motywację strejku.

Pismo to umieściliśmy przed kilku dniami w „Dzienniku Ludowym”. Otrzymało je m. i. i tujsze „Słowo Polskie”, które pozwoliło sobie na tytułowanie go: „Strejk jest antyspołeczne wystąpienie”, pragnąc tym tytułem uderzyć jeszcze raz w całą klasę pracującą, która w obronie najkonieczniejszych potrzeb życiowych, po zużyciu wszelkich możliwych pertraktacyj, targów a bardzo często i ustępstw — staje do walki, do strejku.

Strejk jest straszną, bo obosieczną bronią w rękę klasy pracującej. O tem wie ona najlepiej i dlatego przed jej użyciem dobrze się zastanawia i czyni ustępstwa przedsiębiorcom do najmożliwszych granic.

Niestety; przedsiębiorcy, widząc, iż komitety strejkowe chętnie zgodziłyby się na niestosowanie strejku, byle uzyskały jakieś takie zadośćuczynienie ze strony przedsiębiorców —

swojem nieustępliwem stanowiskiem pchają zrozpaczone masy do strejku.

Wiemy, iż w czasie strejku traci przedsiębiorca wiele. O ileż więcej traci robotnik, zmuszony do tak rozpaczliwego kroku?

Gdyby ktoś z przedsiębiorców był obecnym na zgromadzeniu, które ma zdecydować o wybuchu strejku — spostrzegłby z łatwością, iż

decyzja u robotników nie przychodzi tak łatwo jak u przedsiębiorców.

Robotnik zdaje sobie dobrze sprawę, iż wyrzekając słowo: strejk, i podnosząc rękę do góry na znak swojej zgody na rozpoczęcie walki — naraża bardzo często siebie i swoją rodzinę na nieoznaczony termin głodu. Boć przecież zapomoga z organizacji nie może być w tej wysokości, w jakiej pobierał on nawet ostatni marny zarobek. Klasa pracująca nie posiada milionów na akcje strejkowe i żadnych zapomóg „ze Wschođu” nie otrzymuje, jak to się bardzo często słyszy lub czyta ze strony burżuazji i jej pism!

Antyspołeczne wystąpienie nazwać możemy akcję np. baronów węglowych, którzy zarabiają miljarde na ciężkiej pracy górników, pracujących pod ziemią — wzbraniają się udzielić im marnej kilku procentowej podwyżki zarobków.

Obecny strejk górników czy tkaczy łódzkich toczy się rzeczywiście o marne polepszenie egzystencji tysięcy rodzin robotniczych.

Strejk farmaceutów łódzkich w aptekach Kasy Chorych

był rzeczywiście o podłożu antyspołeczne

Bo gdy dla zwalczania epidemii grypy Zarząd Kasy Chorych polecił wykonywać farmaceutom pełną ilość lekarstw zapasowych — pragnął speł-

nić obowiązek ogólnoludzki. Lecz temu sprzeciwili się farmaceuty — i to nazwać musi każdy bezstronny człowiek — antyspołeczne.

Ale jeśli robotnik, żyjący miesiącami w biedzie i nędzy, wyzyskiwany do ostatnich granic przez nieludzkiego przedsiębiorcę — zerwie się do walki o poprawę bytu, doprowadzony do walki tej ostatecznością — tego żaden rozumny człowiek nie może i nie nazwie antypaństwem wystąpieniem.

Nie gloryfikujemy nigdy strejku i staramy się go zawsze unikać a choćby tylko odroczyć, byle widmo głodu i jeszcze większej nędzy od mas robotniczych odsunąć na jak najdalszą odległość.

Lekkoomyślnie strejków nigdy nie proklamujemy i z tej racji nie każdy strejk można nazwać „antyspołeczne” wystąpieniem”.

Adam Bobeń

Tworzenie sądów pracy.

Zainteresowane ministerstwa opracowują ustawy zasadnicze, rozporządzenia wykonawcze do dekretu o sądach pracy, oraz odpowiednią instrukcję, wobec czego można się spodziewać w niedługim czasie ich wywołania.

Uruchomienie sądów pracy jest o tyle utrudnione, że dekret zawiera szereg przepisów ramowych, wymagających szczegółowego unormowania. W pierwszym rzędzie chodzi o zapewnienie organizacjom społecznym, uprawnionym do przedstawiania kandydatów na ławników, należytych i szczegółowo unormowanych uprawnień; zadanie to ma spełnić rozporządzenie o powoływaniu ławników, które ustala całą technikę składania list kandydatów, opracowywania wniosków nominacyjnych i t. d.

Z kolei po dokonaniu nominacji ławników, należy zapewnić, aby sprawy poszczególnych kategorii pracowników były rozpatrywane przez ławników, posiadających istotną znajomość odpowiedniego działu pracy, aby więc, na przykład, sprawy pracowników umysłowych były rozpatrywane z udziałem ławnika - pracownika umysłowego, sprawy zaś górników w zagłębiu węglowym z udziałem górnika. Zapewnią to przepisy rozporządzenia w sprawie wyznaczania ławników sądów pracy do udziału w posiedzeniach.

Pełnienie obowiązków ławników nie jest bezpłatne gdyż dekret o sądach pracy przewiduje wypłacanie ławnikom diet w razie udowodnionej utraty zarobku. Wypłata diet odbywać się będzie na podstawie osobnego rozporządzenia, opracowanego z udziałem ministerstwa skarbu.

W celu wprowadzenia sądów pracy w województwach małopolskich konieczne jest przekształcenie istniejących na tych obszarach sądów przemysłowych. Zadanie to ma spełnić odpowiednio rozporządzenie reorganizacyjne.

Powołanie dużego aparatu sądownictwa pracy wymaga również odpowiedniego przygotowania ze strony organizacji społecznych, których zadaniem będzie tworzenie kursów dla przyszłych ławników.

Zjazd Legionistów w Wilnie.

Zarząd Okręgu Zw. Legionistów Polskich komunikuje:

VII. Walny Zjazd Legionistów odbędzie się w Wilnie, w niedzielę dnia 12. sierpnia b. r. Komendant przyobiecał wziąć udział w Zjeździe i wygłosić odczyt.

Zjazd tegoroczny będzie jednodniowy i poświęcony tylko uroczystościom 14-tej rocznicy wymarszu Kacerówki z Oleanarów Krakowskich. — Obrady delegatów odbędą się w jesieni, termin, oraz porządek obrad delegatów zostanie podany w swoim czasie.

Karta uczestnictwa kosztować będzie 4 — 5 zł. Zarząd główny wyjechał na urlop dwudniowy dla oficerów, podoficerów i szeregowców armii czynnej, oraz dla urzędników i funkcjonariuszy Polsk. Kol. Państw. i Poczty.

Wyjazd ze Lwowa nastąpi w sobotę dnia 11-go sierpnia b. r. o godzinie 0.15 w nocy. Zbiórka wyjeżdżających do Wjlna w piątek, dnia 10-go sierpnia o godzinie 23 w nocy w westybulu dworca głównego.

Blizszych informacji udziela sekretariat Okręgowy, ul. Gródecka 1. 69., codziennie od 6 do 8 wiecz.

—o—

Litewski min. spr. wojskowych na Łotwie.

Zapewnienia o rzekomych pokojowych tendencjach.

RYGA, 1. 8. (Pat.). W dniu wczorajszym rannym pociągiem berlińskim przybył do Rygi litewski min. spr. wojskowych general Dawkantas w towarzystwie litewskiego attachés wojskowego na Łotwie. General wyjeżdża z Rygi do Libawy w dniu dzisiejszym, gdzie zamierza zabawić 2 do 3 dni, poczem bezpośrednio stamtąd wraca do Kowna.

W rozmowie z przedstawicielami prasy, na zapytanie go do spraw politycznych a między innymi stosunków polsko-litew-

skich Dawkantas oświadczył: Nasz punkt widzenia pozostaje niezmieniony. Dążymy ze wszystkich sił do utrzymania pokoju. Naszym zadaniem jest pokój ten zabezpieczyć. Chcemy uniknąć wszystkiego, co może doprowadzić do jakiegokolwiek bądź incydentu, byłoby to bowiem przeciwnie naszym pokojowym tendencjom. Nikt nie powinien mieć podstaw do powątpiewania w naszą pokojowość (?) a my ze swej strony robimy co możliwe w tym kierunku.

Z bagnietami na strejkujących robotników.

Wielu rannych.

WIEN, 1. 8. (Pat.). „United Press“ donosi z New Bedford, że po kilku dniowym strejku robotniczym doszło wczoraj do bardzo ciężkich strac. z tego powodu, że władze zarządziły aresztowanie strajkujących. Przed budynkiem dyrekcji policji zgroma-

dziło się 10.000 robotników, żądając wypuszczenia aresztowanych. Gdy tłum nie chciał się rozjechać, wojsko wraz z policją zaatakowało manifestantów, przyczem wielu z nich zostało rannych bagnietami.

Rozbitkowie „Italji“ w Rzymie.

Faszyści owacyjnie witają Nobilego.

RZYM, 1. 8. (AW). Wczoraj o godzinie 11-tej wieczorem przybył tu general Nobile wraz ze szcawkami ekspedycji „Italji“. Na dworcu witali przybyłych: gubernator Rzymu, kilku podsekretarzy stanu, przedstawiciele władz wojskowych. Zgromadzone na ulicy przed dworcem olbrzymie tłumy publiczności urządziły gen. Nobilemu burzliwą owację. Gen. Nobile wyniesiony został na rękach z dworca i niesiony przez czas dłuższy przez ulice Rzymu.

POWRÓT PROF. BEHOUNEK'A DO PRAGI.

PRAGA, 1. 8. (AW.) Wczoraj o godzinie 16-tej

przybył do Pragi czeski uczestnik podbiegunowej wyprawy gen. Nobile prof. Bohounek wraz z siostrą i narzeczoną. W salonie dworca powitali Behouneka przedstawiciele władz, ministerstwa oświaty i ministerstwa robót publicznych, którego Behounek jest urzędnikiem. Powitanie nosiło niezwykle serdeczny i entuzjastyczny charakter. Od południa gromadziły się na dworcu tłumy publiczności z niecierpliwością oczekując przybycia Behouneka. Entuzjastyczne okrzyki 10-cio tysięczne go tłumy towarzyszyły prof. Behounekowi w jego drodze przez miasto do domu.

Wynik śledztwa w sprawie morderstwa b. prez. Obregona.

Przyczyną mordu pobudki krerykalne.

MEKSYK, 1. 8. (AW). Prasa publikuje urzędowe doniesienie o wynikach śledztwa w sprawie morderstwa b. prezydenta Obregona. Morderstwo to miało być popełnione zekomo z pobudek fanatyczno-religijnych, morderca zaś ma być członkiem katolickiej organizacji p. n. „Liga Obrony wolności religijnej“. Komunikat rządowy twierdzi dalej, winnymi morderstwa są: siostra zakonna Ceneopciona Ceredo oraz Manuel Trejo i Carlos Castro, którzy zaopatrzyli mordercę w broń i amunicję. Manuel Trejo i Carlos Castro są sprawcami eksplozji bomby w parlamencie meksykańskim w maju b. r. Siostra Ceneopciona Ceredo miała na śledztwie stwierdzić, iż plan zamachu omówiony był w klasztorze.

MEKSYK, 1. 8. (AW.). Zabójca Obregona w czasie przeprowadzonego ostatnio śledztwa zeznał, iż żałuje, że nie były mu wiadome przed zamachem usiłowania Callesa i Obregona zlikwidowania konfliktu religijnego.

Loewenstein ofiarą morderstwa?

PARYŻ, 1. 8. Donoszą z Boulogne sur Mer, że rodzina tragicznie zmarłego bankiera Loewensteina wniosła do sądu skargę, w której oświadcza, że Loewenstein został prawdopodobnie zamordowany. Obaj szwagrowie Loewensteina oświadczenia, że nie wie rza, jakoby śmierć została spowodowana wypadkiem. Adwokat Convert oświadczył pozatem, że Loewenstein posiadał niezwykle zaciekle wrogów tak w Belgji jak i we Francji. Adwokat podkreślił, że po kradzieży w willi Loewensteina w Biarritz na sumę 17 milionów franków pewne pisma prowadziły przeciwko bankierowi niezwykle ostrą kampanję.

Sowleły regalują długi rosyjskie w Anglji?

LONDYN, 1. 8. (AW.). Senzację wywoły usiłowania rosyjskich banków, mających oddziały w Londynie, aby rozpocząć rokowania sowiecko-angielskie w sprawie uregulowania długów rosyjskich w stosunku do Anglji. Reprezentanci tych banków oświadczyli, że są upoważnieni przez rząd sowiecki do wdrożenia rokowań, ponieważ Rosja chciałaby uregulować swe długi w Anglji. Rząd angielski przypuszcza, że Sowleły potrzebują koniecznie kredytów angielskich i w ten sposób chcą je osiągnąć.

INSPEKCJE MIN. KOMUNIKACJI INŻ. KUEHNA.

KATOWICE, 1. sierpnia. (A. W.) Przybył tu dziś minister komunikacji inż. Kühn. Jutro, w czwartek, o godz. 8. rano p. minister rozpocznie objazd mający na celu inspekcję linii kolejowych oraz obiektów będących w budowie, jak również zbadanie celowości projektowanych inwestycji kolejowych. Objazd trwać będzie cały dzień. W piątek, o godz. 7 rano p. minister odejeżdża do Krakowa.

ZAMKNIĘCIE „NOWEJ REFORMY“.

KRAKÓW, 1. sierpnia. (tel. wł.) Z dnem dzisiejszym „Nowa Reforma“ przestała wychodzić. W dzisiejszym ostatnim numerze we wstępnym artykule p. t.: „Do przyjaciół i czytelników“ redakcja podnosząc 50- lecie swojej bezinteresownej służby żegna swoich przyjaciół i czytelników..

Po przeprowadzonej reorganizacji pismo to ma być wznowione.

ZAMACH BOMBOWY — AKTEM ZEMSTY.

SOFJA, 1. sierpnia. (Pat.) Około północy w gmachu prefektury policji nastąpił wybuch bomby w mieszkaniu szofera prefekta. Wybuch nie wyrządził wielkiej szkody, ani nie pociągnął za sobą ofiar w ludziach. Jak przypuszczają chodzi tu o akt zemsty osobistej na szofera, który tylko dzięki przypadkowi uniknął śmierci. Mianowicie z powodu upału spał on poza mieszkaniem.

Zwycięstwa robotników budowlanych w Łodzi.

ŁÓDŹ, 1. 8. (AW.) Związek robotników budowlanych podpisał umowę ze związkiem przemysłowców budowlanych. Robotnicy otrzymali 15 pro. podwyżki.

ŁÓDŹ ŻĄDA ODWOŁANIA SOWIECKIEGO ATTACHE WOJSKOWEGO.

BERLIN, 1. sierpnia. (Pat.) „Ost. Express“ donosi z Rygi, że rząd łotewski zwrócił się do rządu sowieckiego z żądaniem, natychmiastowego odwołania sowieckiego attachés wojskowego Sudakowa. Koła polityczne łotewskie wyrażają przekonanie, że rząd sowiecki zastosuje się do tego życzenia, Ost. Express przypomina, że przed niedawnym czasem sekretarz Sudakowa Lange, areszt. został pod zarzutem uprawiania szpiegostwa na rzecz Rosji i odtawiony został do granicy.

NOWY POSEŁ GRECKI W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 1. sierpnia. (A. W.) Wczoraj wieczorem przybył tu nowomianowany poseł grecki Labi geti. Dotychczasowy przedstawiciel Grecji w Warszawie Rachale, wyjeżdża w dniu dzisiejszym na posterunek w Bernie szwajc.

POWAŻNE POGORSZENIE ZDROWIA RADCZA.

WIEDEŃ, 1. sierpnia. (Pat.) Wedle doniesień dzienników z Zagrzebja, w stanie zdrowia Stefana Radicza nastąpiło poważne pogorszenie, ponieważ zachorował obecnie na zapalenie płuc.

DELEGACJA OFICERÓW ŁOTEWSKICH W WARSZAWIE.

RYGA, 1. sierpnia. (A. W.) Rząd łotewski wydelegował do Polski dwóch oficerów, celem zwiedzenia szkoły kawaleryjskiej w Warszawie.

LITEWSKI KOMUNISTA O KONFLIKCIE POLSKO LITEWSKIM.

MOSKWA, 1. 8. (AW.) Osławiony przywódca komunistów litewskich Mickiewicz Kapsukas wystąpił na plenum posiedzeń Kominternu z przemówieniem oskarżającym Piłsudskiego o przygotowanie zdecydowanej (?) ofensywy wojennej (?) przeciwko Łotwie. Mówca krytykuje dalej komunistyczną partję Polski, która dotąd nie zorganizowała masowego ruchu protestu przeciwko przygotowaniom wojskowym polskiego rządu.

KONFISKATA „CHŁOPSKIEJ PRAWDY“.

WARSZAWA, 1. sierpnia. (tel. wł.) Kom. rządu m. Warszawy zarządził wczoraj konfiskatę Nr. 17 tygodnika „Chłopska Prawda“ za umieszczenie artykułu pod tyt.: „Bić i kopać“, oraz za ilustrację na str. 1-szej z podpisem „Wolnego Panie Marszałku“.

W SIENIKU ŻEBRACZKI ZNALEZIONO OKOŁO 70.000 ZŁOTYCH.

SOSNOWIEC, 1. sierpnia. (A. W.) Policja sosnowiecka, chcąc ze względów sanitarnych usunąć z mieszkania niechlujną żebraczkę Elizę Kobeloc, odkryła w sieniaku staruszkę 51.000 złotych w srebrze i 1.673 dolary w złocie.

OLBRZYMI POZAR STRAWIŁ PONAD 20 DOMÓW.

BIAŁA PODLASKA, 1. sierpnia. (A. W.) Wczoraj w godzinach południowych w osadzie Rozszos wybuchł groźny pożar, który rozszerzywszy się błyskawicznie strawił 20 domów oraz zabudowania gospodarcze. Straty bardzo znaczne.

WIELKI POZAR W CENTRUM MIASTA.

GALACZ, 1. sierpnia. (Pat.) Dziś o północy wybuchnął w centralnej dzielnicy miasta pożar. Szkody są bardzo poważne. Wojsko przystąpiło do ewakuacji całej dzielnicy. Podczas akcji ratunkowej kilku żołnierzy odniosło rany.

STRASZNY WYBUCH POCISKU ARTYLERYJSKIEGO.

WILNO, 1. sierpnia. (A. W.) We wsi Zagajki na odcinku Kruczewicze w rejonie Wielkich Chutor na pograniczu polsko- sowieckim, Włodzimierz Krasowow, znalazł w polu większy pocisk artyleryjski, który przyniósł do domu i manipulował nim, wywołując wybuch, skutkiem którego dom uległ zniszczeniu, zaś Krasowow z żoną, dzieckiem i parobek ocniesli ciężkie rany.

Biurokracja hula.

Z niwy działalności sanatorów na terenie Kas chorych.

Na terenie ubezpieczeń społecznych jedynkarze decydują o samorządzie i komisarzach. Zasada jedynkarzy jest zwolnić pracodawców, szczególnie obszarników od opłat i z tego powodu małe Kasy chylą się upadają, ograniczają świadczenia, a skoro nadzór państwowy, Okr. Urząd Ubezpieczeń upomina się o zaległości, zarząd kasy nie może sobie dać rady, bywa rozwiązywany, na komisarza jednak przychodzi obowiązkowo zasłużony przy ostatnich wyborach jedynkarz! Taki jedynkowy komisarz prowadzi Kasę tylko po to, aby mieć pobory. Ubezpieczeń, celu i zadań nie rozumie i nie chce rozumieć.

Komisarz w Kołomyji, w Jaworowie. Zarząd Kasy w Lisku, w Gródku Jagiel. oto dowody polityki na terenie ubezpieczeń.

Obszarnicy w Rawie Ruskiej niszczą Kasę. Okr. Urz. Ubezp. zdecydował wprowadzić komisarza w osobie tow. Zakrzewskiego. Jedynkarze podnieśli krzyk i dyrektor dr. Szkodziński pozostał w ekonomów w Rawie!

W Łańcucie zawładnął Kasą hrabia Potocki i jego urzędnicy! Choć o obsadę dyrektora Kasy, na którego powołano mimo kandydatów z pełnymi kwalifikacjami, Feliksa Januszewskiego, „sanatora”, który o ubezpieczeniach nie ma pojęcia i Kasa chyli się ku upadkowi.

Januszewski poza wojenną maturą nie posiada żadnych kwalifikacji, nawet praktyki biurowej nie posiada. Trabanci Potockiego niszczą Kasę i tak:

a) robotników ubezpiecza się bezprawnie w najniższej grupie zarobkowej i skoro zachoruje, przymiera z głodu, Kasa jest jego i rodziny przekleństwem!

b) persiowo chorych robotników zarząd Kasy, autoramentu Potockich wysyła do pobliskiej wsi. Handzlówki, chorego urzędnika pana hrabiego wy-

syła się do Zakopanego. Kasa chorych w Łańcucie, to mały folwark ordynata Potockiego.

c) naczelny lekarz, Dr. Fieszar, przez 35 lat gnębił ubezpieczonych kwaśną wodą i solą kartsbadzką, innych leków nie znał, biedaczysko, obecnie przeszedł w zasłużony stan spoczynku i jako lekarz miejski, kolejowy, sądowy, ordynacki, posiada kilka emerytur, jest dostatnim emerytem! Potockiego trabanci w zarządzie na interwencję Okr. Urzędu Ubezpieczeń, musieli go usunąć jako głuchego i zniechęconego człowieka, jednak przedłużyli mu pobyt w Kasie zapomocą wypowiedzenia i odprawy na sześć miesięcy, kosztem funduszy Kasy. Trabanci na posiedzeniu uderzali w ton chrześcijański, mówili o wiernej służbie i t. d. a czy wobec klasy robotniczej stosują ci panowie zasady głoszone? Dlaczego ci panowie powołują się na Chrystusa, skoro z Jego nauką, ideją nic nie mają wspólnego? Z lizolapami hrabskimi niema dyskusji, ale na tem miejscu żądamy od Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń, aby wyzwolił się z pod wpływów politycznej administracji bo ustawa wyzwoliła urzędy ubezpieczeniowe i raczej jako bezpartyjni, ale państwowy nadzór na Kasami, winien Okr. Urząd Ubezp. sta Chorych, co w życie wprowadziła PPS, na teną w obronie apolityczności i klasowości Kasrenie naszej dzielnicy, wbrew kłamstwu wrogów naszych. Nikt nigdy nie usowodnił PPS. uprawiania polityki na terenie Kas Chorych; natomiast Kasy opanowane przez wrogów socjalizmu są zawsze odskocznią reakcyjnych polityków

d) dlatego w tegorocznych wyborach robotnicy w ciągu dalszym winni stoczyć bój za oddaniem Kas Chorych w ręce socjalistów, jako gwarantów uczciwości, czystości i bezpartyjności na terenie ubezpieczeń społecznych.

(C. d. n.)

Z czasów barbarzyństwa.

Jak to w Szegedynie stracono ludzi za czary.

Minęło właśnie 200 lat od czasu, kiedy w Szegedynie zakończył się proces przeciw czarownikom i czarownicom, najstraszniejszy, jaki zna historia. Trzydzieści niewinnych ofiar ciemnoty i zemsty zakończyło życie wśród straszliwych męczarni na podstawie wyroku, oskarżającego je o to, że sprzedawały deszcz Turkom!

W Szegedynie są przechowane tajne akta o tym ohydny procesie. Z tych aktów wynika, że oskarżycielami niewinnych ludzi byli wielcy panowie z biskupem Władysławem Nadasda na czele. Głównym oskarżonym był zamożny mieszczanin z Szegedynu 82 letni starzec Daniel Rozsa, który na zgromadzeniu stanów w r. 1717 był delegatem miasta Szegedynu i skarżył się przed cesarzem na miejscowych potentatów, między innymi na biskupa Nadasdę, którzy popełniali na bezbronnych i słabszych nadużycia i gwałty.

Panowie ci, którzy uważali siebie za królów na swych posiadłościach, postanowili się zemścić a sędzia w Szegedynie Podhradzki, który miał również niemało powodów do ukrywania swych czynów przed dworem wiedeńskim przystąpił do dzieła z iście djabełską złośliwością.

Rozpuścił mianowicie po mieście pogłoskę, że wielką posuchę, która nawiedziła miasto i okolice spowodowała czarownicy i czarownice z Danielem Rozsą na czele, sprzedając deszcz Turkom.

Magistrat szegedyński, do którego doszły te wieści, kazał uwięzić Rozsę, poddając go podczas badania torturom, w celu wymuszenia na nim przyznania do zarzucanej mu zbrodni.

Sędzia Podhradzki polecił magistratowi w piśmie, dotychczas przechowywanym, postępować wobec podejrzanych o te

czyny bezwzględnie, ponieważ „przewielebny biskup na wypadek jakichś względów byłby niesłychanie zagniewany”. Magistrat, który miał wprowadzić prawo trawienia, nie był jednak obeznany z prowadzeniem procesów czarownic, zwrócił się z prośbą o dalsze wskazówki do sędziego, który też skwapliwie odpowiednich pouczeń udzielił. Teraz już magistrat szegedyński mógł bez przeszkód prowadzić proces dalej. A czynił to w sposób tak okrutny, na jakie tylko ciemnota i barbarzyństwo zdobyć się mogły.

Najpierw zastosowano więc próbę wodną, która polegała na tem, że podejrzanych pławiono w rzece. Troje z nich utonęło, co miało oznaczać ich niewinność, w następstwie czego zostali pochowani z honorami przy udziale księży. Pozostałych trzynastu przeprowadzono z powrotem do więzienia i tak długo męczono, dopóki do wszystkiego się nie przyznali.

Na podstawie tych zeznań został wydany wyrok śmierci przez spalenie na stosie. Jednej tylko z oskarżonych Katarzynie Malmos zrobiono większą łaskę. Najpierw ścięto jej głowę a potem ciało jej zostało spalone na stosie.

23 lipca 1728 spalono pozostałych dwunastu żywcem na trzech stosach, wśród nieopisanych mąk i dzikiego wycia zadowolonych tłumów.

Deszczu jak nie było tak nie było, ale majątek straconego Daniela Rozsy przeszedł w „dziedzictwo” biskupa. Pismo odręczne cesarza, który zatwierdził wyrok, znajduje się dziś jeszcze w archiwum miasta Szegedynu.

Czytajcie Dziennik Ludowy!

NA EKRANIE DNIA.

I tak bywa...

Pewnego dnia otrzymał pan Michał Pęcherzyk „grosista i przemysłowiec” wezwanie ze starostwa do bezzwłocznego stawienia się, bez podania sprawy, o co chodzi. Przestrach i narada rodzinna, na temat co może grozić.

Pęcherzyk mówi do żony:

— Ja myślę, że to będzie za ten pakiet szmuglowanej sacharyny.

— Za sacharynę?.. Nie, z pewnością za fałszywą fasję podatkową.

Na to najstarszy syn:

— A mnie się tak widzi, że to będzie za wagę...

Pan Pęcherzyk poszedł do starostwa z biciem serca. Za pół godziny wpada z powrotem podniecony, wołając:

— To ani za sacharynę, ani za fasję, ani za wagę!

— A za co?..

— Dostałem order!

Stem.

Kredyty na realizację rezerw zbożowych -- dla Warszawy.

WARSZAWA, 1. 8. (AW.) Rząd zwrócił się do magistratu z propozycją pojęcia przez miasto realizacji rezerwy zbożowej dla Warszawy. Zgodnie z projektem umowy, przedstawionym przez Państwowy Bank Rolny, przeprowadzający tę akcję dla całego kraju, Miejskie Zakłady Zaopatrzenia otrzymać mają kredyt w wysokości 4 milionów zł. na zakup zboża i 1 milj. zł. na akcję zbożową prowadzoną przez MZZW. we własnym zakresie. Zadanie MZZW. polegać będzie na zakupie żyta, przerobienie ziarna na mąkę oraz sprzedaży ziarna i mąki. Na ostatnim posiedzeniu magistrat postanowił zatwierdzić umowę z Państwem Bankiem Rolnym.

Lot wojskowy Polski i Małej ententy.

WARSZAWA, 1. 8. (AW.) Wczoraj rano rozpoczęły opuszczać Warszawę samoloty, udające się do Pragi czeskiej w celu wzięcia udziału w locie wojskowym Małej Ententy i Polski. Ostatnia maszyna opuściła lotnisko Mokotowskie o godz. 15-tej. Wszystkie 8 maszyn (6 biorących udział w zawodach i 2 służbowe) zbiorą się w Krakowie, skąd jedną grupą polecą do Pragi. Drugiego sierpnia zaczynają się zawody eliminacyjne, polegające na próbie szybkości na przestrzeni 5 km. Druga próba eliminacyjna polegać będzie na szybkim wznoszeniu się na poziom 5.000 mtr. Dopiero maszyny, które ukończą te próby, zostaną dopuszczone do lotu okrężnego, który rozpocznie się w dniu 8 sierpnia.

Ekipa polska leci na fabrykowanych w Polsce maszynach typu „Potez XXV” oraz dwóch maszynach rodzimie polskiej konstrukcji „R. VIII” i „Zalewski” z silnikiem „Jupiter”.

Robotnicy czytują więcej dzieł poważnych niż „Inteligencja”.

Ogromnie ciekawe sprawozdanie ogłosił bibliotekarz miejski w St. Louis, Charles H. Compton. Stwierdza on mianowicie, że zapotrzebowanie na najlepsze dzieła literackie i naukowe daje się odczuwać najsilniej wśród tych klientów biblioteki publicznej, którzy rekrutują się z szeregow robotniczych. Tak zwana inteligencja, ludzie pracujący biurowo i profesjonalnie, szukają książek o treści lekkiej i bezwartościowej. Robotnicy, nawet z najniższych klas, czytają dzieła poważne, naukowe i starają się odnieść jak największą korzyść duchową z tego czasu, jaki na czytanie poświęcić mogą.

Walka o prezydenturę Stanów Zjednoczonych.

KANDYDAT SOCJALISTYCZNY.

NOWY JORK. Kandydat socjalistyczny Thomas w przemówieniu swym, wygłoszonym po powrocie z konferencji partyjnej w Baltimore, oświadczył, że gubernator Smith nie może liczyć na pozyskanie głosów socjalistycznych już choćby dlatego, że w ciągu 10 lat jego gubernatorstwa, sprawy robotnicze traktowane były po macoszemu.

DEMOKRACI GROZĄ SWYM PRZECIWNIKOM.

NOWY JORK. Powołanie John J. Rascob'a na stanowisko prezesa demokratycznego komitetu Narodowego wywołało w kołach politycznych liczne komentarze. Nominacja ta podkreśla przede wszystkim to, że partja demokratyczna w swej kampanji prezydenckiej bić będzie na to, że hasła przemysłowe rozkwitu kraju i dobrobytu powszechnego nie mogą być zmonopolizowane przez republikanów, skoro największy filar w jedynym z prawie największych przedsiębiorstw krajowych przewodzić będzie kampanji na rzecz demokratycznego kandydata.

Powtórnie, Rascob jest bezwzględny przeciwnikiem ustawy prohibicyjnej i w jego rękach hasło zniesienia prohibicji stać się może mocną bronią wyborczą przeciw republikanom. Rascob stoi na czele przeciwników prohibicyjnego stowarzyszenia i uważa prohibicję za najbardziej demoralizujący

czynnik w życiu krajowym. Rascob jest katolikiem, podobnie jak kandydat partji demokratycznej na prezydenta, Smith.

DEMOKRACI ZA ZNIENIENIEM PROHIBICJI.

NOWY JORK. Mayor, burmistrz Walker, w liście wystosowanym do jednej z firm kinematograficznych - promotorskich w Hollywood, ostrzega producentów filmowych przed udziałem w propagandzie na rzecz republikańskiego kandydata. Mayor podkreśla w swym ostrzeżeniu, że takie odstępstwo od neutralności nie uszłoby republikańskim producentom bezkarnie. — Obawy mayora przed jednostronnym zużytkowaniem tego połącznego środka propagandy w kampanji prezydenckiej mają swe źródło w fakcie, że większość producentów to republikanie, a faktycznym dyktatorem kinematografu jest Will H. Hays, były członek gabinetu republikańskiego.

REPUBLIKANIE ZA PROHIBICJĄ.

Buffalowski „Dziennik dla Wszystkich” pisze:

„Nominat partji republikańskiej w Ameryce, po obraniu go w Kansas City, wyraził się bardzo ciekawie o prohibicji:

P. Hoover twierdzi, że prohibicja jest to wielki eksperyment ludzkości przeprowadzania moralnego prawodawstwa i że trzeba go wypróbować uczciwie.

—o—

Demokratyzacja ubrania.

Ku największej zgryzocie „wysoko urodzonych” dziś po zewnętrznym wyglądzie trudno odróżnić „księcia pana” od jego oficjalisty, wielkiego przemysłowca od robotnika, czy służącą od jej pani. Dziś szerokie masy ubierają się — o ile mają na to środki — jak „górnicy dziesięć tysięcy”, wprowadzając w ten sposób przynajmniej zewnętrzną demokratyzację i równość wśród ludzi.

A przecież dawniej było inaczej. Kiedyś przed tysiącami i setkami lat cesarowie i cesarze, królowie i księżęta nosili kosztowne, i barwne stroje, odróżniając się w ten sposób od plebsu, od tłumu.

Mówią nam o tem przechowywane w muzeach czy też odtwarzane na obrazach wspaniałe stroje, na które składały się lśniąca jedwabie, aksamity, koronki, brokaty, kosztowne futra, szlachetne kamienie, słowem bogactwo, nigdy nie dostępne dla szarego tłumu. Poszczególne warstwy odróżniały się od siebie ubraniami, bo nawet bogaty mieszczanin nie ubierał się tak, jak szlachcic.

Ubrania męskie dla biednych i bogatych.

Aż przyszły zmiany i to bez rewolucji. Właściwie rewolucję przeprowadziła maszyna, która zaczęła wyrabiać tysiące i tysiące metrów aksamitów, koronek, jedwabów. — Dzięki maszynie bezcenne te rzeczy stawały się coraz tańsze, coraz więcej dostępne dla szerszych warstw. Maszyna produkująca masowo zaczęła także zmieniać formę ubrań i ona to pierwsza wprowadziła modę. Do mody zaczął się skwapliwie stosować wielki pan, ale tuż za nim podążał zamożny obywatel, bo go na to stać było.

Im bardziej ulepszały się maszyny, tem tańsze stawały się materiały, tem częściej zmieniła się moda. Książęta i szlachta nosili jeszcze podczas większych uroczystości swe dawne stroje, ale coraz więcej upodobniali się do tłumu. W Anglii i Francji nastąpiła najwcześniej demokratyzacja ubrań. Co dziwniejsza, śmieszny stawał się ten, kto chciał przez szczególny sposób ubierania się odróżnić się od tłumu.

Ale jeszcze inny był skutek demokratyzacji odzieży w Anglii. Tam bierze swój początek umiędzynarodowienie ubrania mę-

skiego. Nieraz próbował Paryż czy Berlin, Nowy Jork czy Wiedeń wprowadzić pewne zmiany w modzie męskiej ale to się nie udawało, albowiem Londyn miał i ma w tej dziedzinie głos decydujący.

Stroje kobiece.

Panna z arystokracji wyprzedza pod względem mody szerokie masy kobiet o kilka tygodni czy miesięcy, ale nie wiele jej to pomaga, bo bystre oko szwaczki czy modniarki rychło dostrzeże różnicę i wtedy rychło następuje upowszechnienie nowej mody. Niemniej różnica w strojach kobiecych jest, a stanowi ją jakość materiału i różne kosztowne dodatki do sukien, na które nie mogą sobie pozwolić warstwy niezamożne. Ale i tu przyszła tym warstwom z pomocą nauka i technika. Od czegoż imitacje futer, jedwabów, drogich kamieni? W Anglii i Ameryce demokratyzacja mody kobiecej wywarła też wpływ na sposób odnoszenia się do kobiet. Każdą kobietę, ubraną schludnie i porządnie traktuje się tam z szacunkiem, bez względu na to, czy wyszła ona z pałacu czy ze skromnej izby robotniczej. Tylko u nas kupczyk stojący za ladą odróżnia „dame” od kobiety skromnie ubranej, mówiąc do pierwszej „pani do brodziejko”, całując rączki” itp., do drugiej odnosząc się zresztą słusznie, z mniejszą uniżonością, jakby nie rozumiał tego, że był swój opiera przede wszystkim na tych szerokich warstwach.

Mundur żołnierski.

Wszystkie stany, zawody i klasy uznały już demokratyzację ubrań, jeden tylko wyjątek stanowi wojsko. Po żołnierzu poznasz od razu, czy to zwykły szeregowiec czy generał. Kule na wojnie nie wybierają, rozszarpując z tą samą wściekłością ciało kapitana, jak i jego ordynansa, ale właśnie w czasie wojny dostrzeżono, że nieprzyjaciół orjentował się według błyszczących szlif i brał sobie na cel wyższych rangą. I dlatego w czasie wojny zaczęto ukrywać odznaki, znamionujące wyższą rangę. W czasie pokoju nie grozi już oficerowi kula nieprzyjacielska, i dlatego na placu ćwiczeń czy na ulicy, oficer w dalszym ciągu wy-

bitnie się odróżnia odznakami od szarego żołnierza

Charakterystyczne jest, że w Ameryce widoczna jest dążność do upodobnienia żołnierza do ogółu przez reformę jego munduru, który dziś przypomina raczej ubranie sportowe niż ciężkie ubranie wojskowe.

Z czasem zanikną prawdopodobnie wszędzie te różnice, bo żołnierz ze swego społeczeństwa wyszedł i do społeczeństwa wróci. Pocóż więc ciężkie mundury, które zapewne ani męstwa ani sprawności żołnierskiej nie powiększą?”

Jeszcze o nieprawidłowościach w Zakładzie Kulparkowskim.

W odpowiedzi na „List otwarty” lekarzy zakładu kulparkowskiego, umieszczony we wczorajszym numerze „Słowa Polskiego” (dodatkowo dodajmy, że pp lekarze zwrócili się pierwotnie do nas z prośbą o zamieszczenie tego listu i dopiero gdy odmówiliśmy, wydrukowali go w usłudze dla wszystkich antyspołecznych wystąpień „Słowie Polskie”). Jesteśmy zmuszeni podać tych kilka uzupełniających „wyjaśnień”, aby dowiedzieć, że ani Redakcji ani też opinii publicznej nikt w błąd nie wprowadził, lecz, że raczej ów „List otwarty” w „Słowie Polskie” jest oparty na mylnych przesłankach.

Po pierwsze, autorzy listu chyba zapomnieli, jak byli wynagradzani chorzy, pracujący za poprzedniej Dyrekcji i że system leczniczy obecny polega chyba tylko na obniżaniu wynagrodzenia czy to w dodatkach do wiktów czy też w płacy.

Co zaś do rzekomej poprawy jakości wiktów, to zakrawa to na drwiny, a argument, że Zakład dostarcza ze swej własnej rzeźni, obory, i ogrodów produktów do kuchni zakładowej byłby może prawdziwy, gdyby nie to, że najlepsze mięso, mleko itd. idzie do kuchni lekarsko-urzędniczej, dla p. Dyrektora, do Szpitala powszechnego we Lwowie i na II klasę, a chorzy III klasy i pielęgniarze otrzymują resztę t. j. ochłapy, flaki i t. zw. podrób.

Co do placu tenisowego, to wszystkim w Zakładzie wiadome, że miał on służyć dla PP. lekarzy, urzędników i syna p. Dyrektora a obecne twierdzenie, że „chorzy Zakładowi będą grać na nim w tenisie” jest śmieszne, gdyż nie wiem czy znalazłoby się 10 chorych w Zakładzie, umiejących grać w tenisa a w każdym razie ci, którzy pracowali tamże w niedzielę, nie mają o tej grze najmniejszego pojęcia.

Tyle możemy narazie odpowiedzieć. Jeżeli Dyrekcja Zakładu sobie życzy, możemy jeszcze i coś więcej odsłonić.

B. S.

—o—

Towarzysze Robotnicy!

żądajcie

„DZIENNIK LUDOWY”

we wszystkich publicznych lokalach jak w restauracjach, fryzjerniach itp.

Org. Mł. Rob. T. U. R.

Posiedzenie Komitetu wykonawczego, odbędzie się w środę 11. sierpnia o godzinie 7.30 wieczór, w lokalu przy ul. Żółkiewskiej l. 42 b. Obecność wszystkich Towarzyszy, członków K. W. obowiązkowa. Sekr.: Huduch. Przew.: Ochman.

Sekretariat II-go Koła Org. Młod. T. U. R., im. Hudeca, zawiadamia, że urzęduje w środy i piątki od godziny 6 — 8, wiecz. przy ul. Żółkiewskiej 42 b. Sekr. Bijak.

Krwawy zatarg o kobietę.

Samobójstwo i usiłowane morderstwo.

LUBLIN, 1. 8. (AW.). Do biura Kasy chorych w Konstantynowie, woj. lubelskie, gdy wszyscy pracownicy wyszli przyszedł niejaki Bronisław Haliński, urzędnik starostwa i kazał się woźnemu zameldować komisarzowi Kasy chorych Ch. Podkowskiemu, który też przyjął natychmiast Halińskiego. Po 15 minutach rozległy się dwa strzały. Gdy woźny wpadł do pokoju ujrzał leżących w krwi Podkowskiego i Halińskiego. Haliński już nie żył. Zastrzelił się

Podkowski, którego przewieziono do szpitala w bardzo ciężkim stanie, zeznał, że między nim a Halińskim istniał zatarg o kobietę. Haliński przybył do Podkowskiego, domagając się, aby tenże przestał bywać u tej kobiety. Podkowski na to nie chciał się zgodzić. Haliński dobył rewolweru i dał do niego strzał, raniąc go ciężko w pierś a następnie drugim strzałem pozbawił się życia.

—:—

Drugi pożar w Łodzi

obok fabryki chem. Hadrjana.

ŁÓDŹ, 1. 8. Wczoraj w godzinach popołudniowych w papjerni A. J. Ostrowskiego, mieszczącej się w posesji przy ul. Cegielnianej obok składów chemikalji Hadrjana, miały miejsce nowe wybuchy.

Pastwą pożaru padło dwa wagony papieru. Wybuchy spowodowały szaloną panikę wśród mieszkańców sąsiednich domów. Po ugaszeniu pożaru straż dyżuruje w dalszym ciągu na miejscu.

—:—

W spalonej fabryce Hadrjana znajdowały się materiały wybuchowe.

ŁÓDŹ, 1. 8. Komisja śledcza, powołana do zbadania przyczyny wybuchów w fabryce Hadrjana ustaliła po dokładnym zbadaniu zgłiszcz, iż w

składach Hadrjana znajdowały się istotnie materiały wybuchowe. Sprawę skierowano do prokuratora.

Upiorny okręt.

Z dziejów zabobonu.

Na chińskiej rzece Jang-tse znajdował się w ostatnich dziesiątkach lat okręt, któremu zabobonni Chińczycy przypisywali sprowadzenie najróżnorodniejszych nieszczęść. „Śląc Sing” zbudowany został w r. 1909, a przeznaczony był dla komunikacji handlowej po Jang-tse.

I od samego początku fatum jakiegoś — jak twierdzą tubylcy — przesłađowało statek. Już podczas pierwszej podróży do Szanghaju eksplodował kocioł, przyczem zginęło 11 osób z załogi. Podczas najbliższej podróży sternik zastrzelił pięciu majtków. Od tego czasu, duchy tych 5 zabitych przesłađuje statek.

Chińczyk jest jak wiadomo — liberalny w sprawach religijnych. Każdy duchowny, każdy kościół jest dla niego dobry, jeśli potrzebuje jakiejś pomocy. Dlatego też właściciele statku prosili katolickich misjonarzy, aby wypędzili z niego duchy. Okręt ochrzczono, pobłogosławiono, pokropiono wodą święconą. Ale nic nie pomogło.

Podczas najbliższej jazdy na pokładzie wybuchła ospa, na którą zmarło 9 osób. „Fatum” ciążyło dalej. Trzy razy zmieniano nazwę statku

budujący i taoistyczni kapłani mruczel nad nim zaklęcia, palili kadzidła, by wykląć złe. Daremnie!

Niejednokrotnie statek przez pół roku stał bezczynnie na kotwicy, gdyż nie można było zebrać dla niego załogę. Podczas wojny domowej w ubiegłym roku marszałkowie rekwirowali wszystkie okręty, które tylko mogli: Upiorny okręt z żółtym niereżym na pokładzie ruszył w drogę. W czasie jazdy wybuchł na nim bunt, a w następstwie krwa wa walka, w której zginęło ponad 100 żołnierzy.

I znowu statek stał bezczynnie na kotwicy. Znowu zjawili się kapłani, znowu nadano mu inną nazwę.

Przed niedawnym czasem wypłynął wreszcie z Hankau z ładunkiem jedwabiu. Nagle w nocy pow stał na nim pożar: załoga z trudem zdołała dobiec do brzegu i uratować się lecz ładunek spłonął.

Ostatecznie właściciele ścignęli go do Szanghaju i wystawili na licytację ale nikt nie znalazł się nikt, kto by ofiarował zań choć najniższą cenę.

Postanowiono tedy obecnie zatopić go w morzu.

—o—

Bandytyzm w kraju.

Opryszki obrabowali i zgwałcili swą ofiarę.

W lesie koło Jasienicy, pow. jaworowskiego, onegdaj napadło dwóch opryszków na przechodzącą gościńcem Justynę Duchnych. Jeden z napastników przytrzymał napadniętą rękę z tyłu, drugi zaś z „zapazuchy” zrabował jej 15 zł. Następnie jeden z bandytów powalił swą ofiarę na ziemię i dopuścił się na niej gwałtu.

Powiadomiona o tem policja aresztowała gajowego Fedka Drygałę, zam. w Nahaczowie, którego poszkodowana agnoskowała jako jednego ze sprawców napadu.

—:—

Na drodze koło Holudowa w pow. tarnobrzeskim, dwóch uzbrojonych bandytów napadło na Józefa Pienia. Opryszki w braku gotówki zrabowali Pnieniowi chustkę do nosa i drobiazgi. Policja aresztowała Jana Krzana i Józefa Artyniaka, zam. w Podhorcach, jako podejrzanych o ten rabunek.

—:—

Za wsie Stalówka, pow. tarnobrzeskiego, onegdaj napadło dwóch napastników na powracającego z kościoła Władysława Dumę. Opryszki pobili napadniętego, poczem

zrabowali mu 50 groszy, tytonierkę i inne drobiazgi. Powiadomiona o tem policja ustaliła iż rabunku dokonali Benedykt Wolski i Franciszek Borek. Obu napastników aresztowano.

ZDERZENIE POCIĄGU Z TRAMWAJEM.

LIZBONA, 1. sierpnia. (Pat.) Zderzył się tu pociąg z tramwajem, przyczem dwie dziewczynki zostały zabite.

TRAGICZNA ŚMIERĆ LOTNIKA.

DE SENZANO, 1. sierpnia. (Pat.) Lotnik Magiz obliczywszy w czasie lądowania mylnie odległość, wpadł do jeziora i poniósł śmierć na miejscu. Aparat został strzaskany.

TŁUM ZLYNCZOWAŁ MORDERCĘ.

LIZBONA, 1. sierpnia. (Pat.) Tłum zlynczował mordercę, który zabił pewnego młodego człowieka i zranił dwie kobiety, należące do jego rodziny.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK NA MANEWRACH. 2 RANNYCH.

WILNO, 1. sierpnia. (A. W.) W nocy podczas odbywających się ćwiczeń w rejonie Suwałk wskutek przedwczesnego wybuchu granatu został ranny porucznik 3 pułku szwoleżerów Jasiński, oraz szwoleżer Graczan.

Spółdzielnia „Dziennik Ludowy”

Celem obliczenia wyników zbiórki udziałów i deklaracji na nową Spółdzielnię, upraszamy tych Towarzyszy, którzy otrzymali książeczki z deklaracjami o **bezwzględne nadesłanie nam tych książeczek** wraz z wykazem zainkasowanych kwot.

Ogłaszanie deklaracji i wpłat rozpoczniemy w najbliższych dniach.

Administracja.

Wielka katastrofa kolej.

14 zabitych -- 35 rannych.

BERLIN, 1. 8. (Pat.) W Bawarii wydarzyła się dziś olbrzymia katastrofa kolejowa. Pociąg pospieszny na linii Ulm—Monachjum wpadł na stacji Dinkelscherben na pociąg towarowy z taką siłą, że parowóz i trzy wagony osobowe werżnęły się w siebie nawzajem. Ilość ofiar strasznej katastrofy wynosi obecnie 16 zabitych i 35 rannych. Katastrofa odbiła się żywym echem w całych Niemczech. Dzisiejsze poranne wydania dzienników berlińskich zamieszczają obszernie opisy tragicznego wypadku. Katastrofę wywołało złe nastawienie zwrotnicy.

Znowu wielka katastrofa kolejowa.

20 RANNYCH.

CHALON SUR MARNE, 1. sierpnia. (Pat.) Zderzył się tu pociąg zdążający z Bazyleji do Calais. z pociągiem wiozącym żołnierzy, z których 20 zostało rannych.

Przypadek czy samobójstwo.

Wczoraj wieczór, w mieszkaniu jednego lokatora realności przy ul. Sykstuskiej 1. 21. zmarł wskutek postrzału kulą rewolwerową w serce 21-letni Piotr Tychowski, zatrudniony jako rozwoziciel mleka w Miejskim Zakładzie Apropowizacyjnym, a zamieszkały w Pawilonie nr. 12 na Targach Wschodnich. Powiadomiona o tem policja zarządziła dochodzenia, gdyż nie jest wykluczone, że zachodzi w tym wypadku nieszczęśliwy wypadek wskutek nieostrożnego obchodzenia się z bronią.

Pogromcy zamków i kłódek przed sądem.

W nocy na 2 czerwca br. dokonano włamania do składowiska spirytualji Berla Löwa w Zniesieniu. Łupem złodziejasków padło 200 flaszek, oraz beczka miodu i wina. Jako sprawców kradzieży aresztowała policja Stefana Jakubiszyna, Jędrzeja Muzykę, oraz jako współwinnych Annę Berczuk i Marcina Wirge.

W śledztwie ustalono, że aresztowani skradli poza tem w fabryce olei różne części maszyn o wadze 150 kg., wspomnianemu Löwowi skradli poza tem 160 kg. miodu pszczelnego, wartości 360 zł., Abrahamowi Holzerowi pewną ilość garderoby, zaś Wilhelmowi Trjneserowi bieliznę.

Wczoraj dwaj pierwsi z aresztowanych stanęli przed wyrokującym sędzią r. Szulistawskim, który skazał ich po 4 miesiący ciężkiego więzienia.

Przed tym samym sądzią odpowiedzieli również Antoni Grades, Stefan Guśkiewicz i Michał Sobota. Trójka ta grasowała w Ceperowie i w sąsiednich wsiach. W nocy na 6 czerwca br. skradli oni na szkodę parocha ks. Wł. Winnickiego garderobę, wartości ponad tysiąc złotych. Tej samej nocy skradli oni gospodarzowi Fedkowi Motyce 7 kur, poza tem usiłowali włamać się do mieszkania miejscowego kierownika szkoły, oraz do sklepu.

Wszyscy trzej zostali zasądzeni po 4 miesiący więzienia. Skazanych bronił dr. Sz. Weiss, oskarżał prok. Janisz.

—:—

„ROPERNIK”

Dziś wielki podwójny program 18 aktów!

„MARYSIEŃKA”

GEHENNA UPADŁYCH KOBIET

Wstrząsający dramat życiowy w 10 aktach zaczerpnięty z mrocznych zaułków wielkiego miasta współczesnego.

HILDE JENINGS, OSKAR HOMOLHA,

W rolach głównych:

OSSI OSWAŁDA,

LIVIO PAVANELLI, HERMAN PICHA.

WSTYDZ SIĘ OSSII...

Szampańska farsa w 8 aktach rozgrywająca się na plażach i w nocnych lokalach słynnej miejscowości kąpielowej.

Z prasy zagranicznej.**O NIEMOŻLIWOŚCI POROZUMIENIA POLSKO-LITEWSKIEGO.**

„Nieuve Rotterdamse Courant” zaznacza, że zrozumiałe jest wyczerpanie się cierpliwości Polaki, gdyż Litwa nie chce urzycić ani kroku naprzód w kierunku wykonania swych przyrzeczeń genewskich. Dziennik wskazuje, że Litwini odrzucają stale rozsądne propozycje polskie a występują z kontrpropozycjami, diametralnie sprzecznymi z duchem zbliżenia i porozumienia. Dziennik przypomina ogłoszenie Włna za domniemaną stolicę Litwy, dalej wskazuje, że projekt litewski paktu bez bezpieczeństwa jest bezpośrednim naruszeniem suwerenności Polski i nietykalności jej terytorjum, poczem omawia rokowania komunikacyjne i wskazuje, że i tu nienawiść polityczna zaciemnia rozsądek polityczny Litwinów.

FEDERACJA POLSKO-LITEWSKO-ŁOTEWSKA.

„Deutsche Tageszeitung” pisze z powodu projektu federacji Polski, Litwy i Łotwy, jaki ukazał się w „Paewahlet”, że ten zresztą nie nowy projekt niewątpliwie jest pochodzenia polskiego i należy go uważać za balon próbny. Jego urzeczywistnienie oznaczałoby koniec nie tylko Litwy, ale i innych państw bałtyckich. Nie należy podkreślać, że kryje on w sobie największe niebezpieczeństwo dla Niemiec. Polacy napewno wkrótce usiłowałiby do zagarnięcia Kłajpedy i w ten sposób zrobiliby dalszy krok naprzód w odcięciu Prus Wschodnich od Rzeszy.

—o—

PRZECIW POLITYCE ODOSONBIENIA ROSJI.

„The Manchester Guardian” atakuje brytyjską politykę odosobnienia w stosunku do Rosji. Autor powołuje się na Stany Zjednoczone, które nie uznały oficjalnie Sowietów, a jednak utrzymują z nimi stosunki handlowe i kulturalne. Autor stara się dowiedzieć, że tego rodzaju polityka przynosi tylko straty — tak materialne jak i kulturalne. Tu autor powołując się na „Economist”, udowadnia cyframi straty poniesione przez Anglię w handlu z Sowietami, wykazując jednocześnie zyski, jakie z tego handlu ciągną Stany Zjednoczone.

W dziedzinie kulturalnej i naukowej Anglia ponosi również straty, odgrażając się od Sowietów. Na poparcie swego twierdzenia autor wskazuje na zdobycze nauki sowieckiej w dziedzinie walki z rakiem. Atakuje on ostro brytyjskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz placówki konsularne, które odmawiają wiz uczonego sowieckim na wjazd do Anglii. Autor przytacza wypowiedź niewypuszczenia do Anglii dramatycznego krytyka amerykańskiego Rutch'a jedynie dlatego, że był przedtem w Sowietach.

MUSSOLINI CHCE UKRYĆ HAŃBĘ WŁOCH.

„The Daily Herald” atakuje stanowisko Mussoliniego w sprawie wyprawy gen. Nobile i pisze, że usiłowanie zrobienia z tego sprawy czysto włoskiej jest dziecinadą, albowiem w sprawie tej brał udział nie tylko Włoch. Dziennik przypuszcza że w całej sprawie wyprawy Nobile kryje się coś co jest hańbiące dla Włochów, o czym Mussolini wie i stara się to ukryć przed światem.

Rosyjska akcja ratunkowa dla ekspedycji Nobilego w oświetleniu „Izwestja”.

„Izwestja” podają następujące sprawozdanie o działalności rosyjskiej ekspedycji ratowniczej na Szpicbergu:

Ekspedycja, która wyruszyła na łamaczu lodów „Małygina”, skierowana została przez komitet Osoawiachim na Szpicberg. Zgodnie z planem działania, „Małygina” miał dotrzeć możliwie najdalej na północ od wyspy Nadziei i z osiągniętego punktu rozpocząć akcję na samolotach. Rejon, w którym miała się rozwijać działalność „Małygina”, należy do najtrudniejszych, to też nie pozwalało przypuszczać, że okrętowi uda się w krótkim czasie dotrzeć do rozbiłków „Italji”. W okolicach wyspy Nadziei morze było całkowicie pokryte lodami i nie wskazywało na zbliżanie się wiosennych roztopów.

Nie mogąc przedostać się przez zwarte pola lodowe „Małygina” musiał się zatrzymać pod 76 st. 42 min. szerokości północnej. Wtedy znajdował się on w odległości przeszło 400 klm. od rozbiłków „Italji”. Wobec tego, że odległość ta przewyższała promień działania samolotu, lotnik Babuszkin postanowił urządzić na wyspie Króla Karola dodatkową bazę z zapasem benzyny. Jednakże nawet w tych warunkach akcja samolotu była niezmiernie utrudniona z powodu gęstej mgły, która panowała niemal bez przerwy.

„Małygina” spędził pomiędzy lodami 33 doby, z których tylko jedna była bez mgły.

Babuszkin dokonał 5 większych lotów i 10 mniejszych i za każdym razem musiał powracać z powodu niemożności przebicia się przez mgłę. Najdłuższy lot Babuszkin, który trwał od 29 czerwca, do 4 lipca, należy do najwspanialszych

kart w historii lotnictwa północnego.

Pozostali członkowie ekspedycji oczekiwali powrotu lotnika w niezwykle napięciu. Wtedy to ekspedycja doszła do przekonania, że odległość, dzieląca „Małygina” od grupy gen. Nobile, jest zbyt wielka i że nie pozostaje nic innego, jak dać żyć do jej zmniejszenia. Jak stwierdza kierownik ekspedycji „Małygina” prof. Bize, łamacz lodów postanowił ominąć wyspę Nadziei, która leży w obrębie działania silnego prądu, unoszącego bez przerwy olbrzymie masy lodów. Poniżej wyspy Nadziei przechodzi jedna z gałęzi Golfstromu, stwarzając warunki bez porównania pomyslniejsze. Jak słusznie przypuszczała ekspedycja, na południe od wyspy Nadziei lód był bez porównania mniej ścisły i ekspedycji udało się dotrzeć do 97 równoleżnika. Oprócz ciepłego prądu na pomyslny przebieg podróży wpływa zmiana wiatru i rozpoczynające się wreszcie polarne lato. Akcja Babuszkin doznała tymczasem nowego niepowodzenia, gdyż samolot jego, podnosząc się z pola, pokrytego topniejącym lodem, złamał obie płozy. Ekspedycja zamierzała udać się w kierunku grupy Viglery, która znajdowała się stosunkowo bliżej, lecz 13 lipca otrzymała wiadomość, że grupa ta została już uratowana przez okręt „Krasin”. „Małygina” osiągnął jednak rekord niebywały dotychczas, docierając do 79 równoleżnika. Rekord ten był zdobyty z ciężkim trudem — okręt doznał wjełu poważnych uszkodzeń.

Jeszcze w okolicy wyspy Nadziei na „Małygina” dowiedziano się z przychwyconych zagranicznych komunikatów radiowych o zaginięciu Amundsena. Wkrótce potem komitet, kierujący ak-

cją ratunkową, zwrócił się do „Małygina” z prośbą o ratunek dla Amundsena. Poszukiwanie zaginionego podróżnika stało się teraz głównym zadaniem „Małygina”. Po szeregu podróży w rozmaite strony, które nie dały żadnych rezultatów, zapas węgla na okręcie został doszczętnie wyczerpany i „Małygina” musiał się udać w powrotną podróż do Archangielska.

Rozpatrując całokształt prac ekspedycji „Małygina” należy stwierdzić, że aczkolwiek nie udało się jej uratować grupy gen. Nobile, to jednakże dokonała ona bardzo poważnych prac w czasie poszukiwania Amundsena. Profesor Bize przypuszcza że samolot Amundsena uległ katastrofie na pełnym morzu i wobec tego szczątki jego nigdy nie zostaną odnalezione. Poszukiwania, prowadzone przez „Małygina”, aczkolwiek nie dały rezultatów, przyczyniły się jednak wyjątkowo do zbadania krajów podbiegunowych.

Powrót Prezydenta Rzplitej do Spawy.

POZNAN, 1. 8. (Pat.). Po 2-tygodniowym pobycie p. Prezydent Rzeczypospolitej opuścił dziś rano Poznań i wraz z małżonką wyjechał przez Kalisz do Spawy.

Orszak p. Prezydenta poprowadził samochód wiozący wojewodę Borkowskiego, który odprowadził p. Prezydenta aż do granic województwa.

—o—

W lotnictwie polskim nie dzieje się dobrze.

WARSZAWA, 1. sierpnia. (A. W.) Adolf Nowaczyński atakuje w dzisiejszej „Gazecie Warszawskiej” departament lotnictwa w związku z ostatnio rozreklamowanym lotem transatlantycznym oraz w związku z tragicznym finałem lotu do Bagdadu, zakończonym śmiercią por. Szalasa. Dalej autor interpeluje departament, dlaczego lotnicy nie byli zaopatrzeni w mapę lotniska bagdadzkiego — przed odlotem — które stało się przyczyną nieszczęścia.

—o—

Katastrofalny tajfun.

Utonęło 12.000 osób. — Kilka miast zniszczonych.

PARYŻ, 1. 8. (Pat.). „Petit Journal” donosi z Manilli, że szalejący tam tajfun wyrządził olbrzymie spustoszenia na wyspie Panay. Kilka miast uległo zniszczeniu, między innymi miasto Iobaras, gdzie utonęło 12.000 mieszkańców.

—o—

Katastrofy kolejowe.

AUGSBURG, 1. 8. W Dinkenscherben w Szwabji zdarzyła się wczoraj wielka katastrofa kolejowa. Przyspieszony pociąg osobowy wpadł na stacji na pociąg towarowy, przyczem zginęło 12 osób a 35 zostało rannych.

—o—

BUDAPESZT, 1. 8. Pociąg pospieszny, jadący do Bukaresztu, wykołosił się koło stacji Tapioszei. Cztery wagony przewróciły się. Bliższych szczegółów dotąd brak.

USTALENIE GRANICY POLSKO-RUMUŃSKIEJ.

WARSZAWA, 1. sierpnia. (A. W.) Polsko-rumuńska komisja delimitacyjna, zakończyła prace techniczne, nad wytyczeniem granic między Polską a Rumunją. Jedynie wytyczenie granic kilku miejscowości pozostało jeszcze kwestją sporną, która zatwierdzona ma być w drodze dyplomatycznej.

—:—

ZGON „WARSZAWIANKI”.

WARSZAWA, 1. sierpnia. — (A. W.) Dziennik „Warszawianka” wydawany przez posła Strońskiego z dniem dzisiejszym przestaje wychodzić. Wydawnictwo „Warszawianki” zapowiada, że pismo to znacznie znowu wychodzić w jejieni jako tygodnik.

—:—

WIELKA POWÓDZ W SYBERJI.

MOSKWA, 1. sierpnia. (Pat.) Wylew Amuru trwa w dalszym ciągu. Miasto Błagodieszczansk zostało ewakuowane. Samoloty przewiozły 36.000 mieszkańców dotkniętych katastrofą powodzi. W akcji ratunkowej biorą udział statki i barki.

—:—

Literatura, nauka i sztuka.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO:

Czwartek, o 7.30 „Straszny Dwór“.
Piątek, o 7.30 „Wesołe Kuzoszki z Windsoru“.
Sobota, o 7.30 „Halka“.
Teatr Nowości zamknięty.

REPERTUAR MIA ŁWOWSKICH:

KOPERNIK: „Kobieta Sfinks“ oraz „Syn Szeika na wesolo“.
MARYSIENKA: „Kobieta Sfinks“ oraz „Syn Szeika na wesolo“.
APOLLO: „Harry Peel, Niebezpieczna gra, nad brzegami Gangesu“.
LEW: „Niebezpieczna dziewczyna“.
PALACE: „Upiorny dom“.
FATAMORGANA: „Kochanka“.
GRAŻYNA: „Braterstwo krwi“.
CHIMERA: „Rewja nad rewjami“.
CASINO: „W śladach życia“.
BAJKA: „Trędowata“.

Z wydawnictw.

NR. 15. DWUTYGODNIKA „ŚWIAT KOBIECY“ przynosi zbiór ciekawych artykułów. A. Gürtler — Kobieta a prawo i zbrodnia; Kathleen Norris — Czy warto być moralną; A. Wyleżyńska — Prawda Pocałunku; M. Nowina — Chiromancja; M. Padechowicz — Rola kobiety w kształtowaniu kulturalnego mieszkania; Jean Patou — Co to znaczy dobrze ubrana kobieta; Mewa — O sukniach ślubnych; Efeb — Zmarszczki; Fifi — List do Pani Redaktorki; — Wytworzone modele, Kącik praktyczny, Dobra Gospodyni w części utylitarnej tego pożytecznego i ciekawego pisma.

Wycieczki Uniwersytetu Ludowego i T. U. R. we Lwowie.

W TATRY. Wpisy na tę wycieczkę już zamknięte. NA GÓRNY ŚLĄSK od dnia 8-go do 13-go września. Wycieczka zwiedzi: Kraków, Katowice, Królewska Hutę, Chorzów — hutę, kopalnię węgla oraz zakłady tekstylne w Biejsku.

Zgłoszenia przyjmuje się do 28. lipca.

Pierwszeństwo przy przyjmowaniu na wycieczkę mają członkowie Uniwersytetu Ludowego, T. U. R. oraz członkowie tych Zw. zawodowych, które są członkami powyższych towarzystw.

Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Uniw. Ludowego, ul. Bourlarda 5, codziennie od godz. 5—7 popoł.

Już wyszła z druku powieść

MARJI HAUSNEROWEJ ZIELONE OKIENNICE

CENA 3 ZŁ.

Do nabycia w

KSIĘGARNI LUDOWEJ
ul. Szajnochy 2.

OGŁOSZENIA.

OBUWIE POSEZONOWO damskie w różnych kolorach na obcasach francuskich i skórzanych oraz męskie i dziecięce, sprzedaje po cenach znacznie niższych tylko przez **14 dni** znana z taniości firma, **JÓZEF KRACH** Lwów, Halicka l. 15. **Tanio bo w podwórzu. Uwaga na ceny wystawowe.**

Wiktorja Libańska

wdowa po Inż. E. Libańskim — założyła

PRACOWNIĘ TRYKOTARSKĄ

Wyrabia swetery, żakiety, garsonki, kostjomy, reformy, pończochy, skarpetki i t. p. Przerabianie starych trykotaży, podrabianie pończoch i skarpetek. Wykonanie z najlepszego materiału, bardzo staranne i po umiarkowanych cenach.

Pracownia mieści się we Lwowie przy ul. **BATOREGO 34**, mezanin.

Prof. Irving Fisher — Dr. Eugeniusz Fisk

Skarbiec Zdrowia i Życia

PRZEKŁAD Z ANGIELSKIEGO

TREŚĆ:

Znaczenie powietrza i wody. — Jak mieszkać. — Jak ubierać się. — Pożywienie: ilość i jakość pokarmu. — Równowaga składników pożywienia. — Główne zasady regulowania wagi. — Trucizny zewnętrzne. O alkoholu i tytoniu. — Higjena zębów, dziąseł, jamy ustnej. — Praca, zabawa a odpoczynek. — O głębokim oddychaniu. — Higjena ćwiczeń cielesnych. Higjena nerwów umysłu. Higjena publiczna. Eugenika.

Stron 446, 40 ilustracji, tablic i wykresów.

Cena tylko 9 zł. 50 gr.

Trwała, ozdobna oprawa

Jedyny ściśle naukowy, wyczerpujący a dostępny dla każdego laika zbiór reguł, jak żyć, aby być zdrowym.

Dzielo to jest polecane przez M. S. W. Departament Służby Zdrowia L. 5631/27 z dnia 27 grudnia 1927 r.

Do nabycia w **KSIĘGARNI LUDOWEJ** przy ul. Szajnochy L. 2.

KSIAŻKI SZKOLNE POLECA **KSIĘGARNIA LUDOWA**
LWÓW — ul. SZAJNOCHY L. 2.